

Projektas „Vitražai Klaipėdos visuomeninių pastatų interjeruose: istorija ir dabartis“

Projekto tikslas. Inovatyvių technologijų pagalba sukurti ir pristatyti interaktyvią edukacinę programą, kuri papildytų „Virtualią Klaipėdos krašto dailės galeriją“ ir taip užtikrintų informacijos apie nacionalinį kultūros paveldą (monumentalių dailės kūrinių – vitražų) išlikimą ir prieinamumą kiekvienam. Tokiomis priemonėmis prisidedama ne tik prie informacijos apie meną išsaugojimo ir sklaidos, bet ir prie sėkmingos jaunimo integracijos į mano lauką, kultūros lauko auditorijos plėtros.

Terminas: 2020 m. vasario 3 d. – 2020 m. gruodžio 15 d.

Projektą finansavo: Lietuvos kultūros taryba.

Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka ėmėsi iniciatyvos suskaitmeninti vitražus (<http://www.biblioteka.lt/freskos/vitrazai>). Šiais laikais vitražo populiarumas yra ženkliai sumažėjęs, o prasidėjus pastatų privatizacijai, daug kūrinių buvo sunaikinti, laiku nebuvo pasirūpinta jų apsauga. Nemažai informacijos apie išnykusius vitražus yra sukaupusi ir išsaugojusi Klaipėdos meno bendruomenė. Ne mažiau vertinga informacija yra vitražų kūrėjų liudijimai. Surinktos informacijos pagrindu sukurta: edukacinis filmas, paskaita-ekskursija; susitikimų su menininkais ciklas ir knygų, pristatančių vitražus bei jų kūrėjus, pristatymas-paroda.

Išvyka į kūrybines dirbtuves „Pilies malūne“, Lopaičiuose

Rugsėjo 5 d., šeštadienį, 11 val. KMSVB Meno skyrius kvietė į ekskursiją bei vitražų meistro Virginijaus Bizausko ir menininkės Birutės Fiodorovos kūrybines dirbtuves „Pilies malūne“, Lopaičiuose, Rietavo apskrityje.

Meninių kūrybinių dirbtuvių dienotvarkėje:

1. Vitražų kūrėjo V. Bizausko paskaita apie šiuolaikinio Vakarų Lietuvos vitražo istoriją ir dabartį.
2. Kūrybinės edukacinės dirbtuvės, vadovaujant vitražų meistru V. Bizauskui.
3. Kūrybinių dirbtuvių rezultatų aptarimas.
4. Pažintinė ekskursija į Lopaičių piliakalnį, ritualinio šaltinio lankymas.

Ekskursijos akimirkos:

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=890182927781004&set=a.2136223076510310>

Kūrybinė edukacija „Vitražas – ražinys – atspaudas“

Rugsėjo 15 d., antradienį, 17 val. vyko menininkės juvelyrės Simonos Martinkutės kūrybinė edukacija „Vitražas – ražinys – atspaudas“. Edukacijos metu trumpai supažindinta su Klaipėdos krašto vitražais, Simona pristatė savo magistrinio darbo – funkcionalus vitražo panaudojimo šiuolaikiniame taikomojo meno kontekste – koncepciją ir surengė vitražo ražinio ir atspaudų gamybos dirbtuves.

Kiekvienas edukacijos dalyvis linoleumo plokštėje galėjo išsiraižyti iš anksto menininkės paruoštą vitražo fragmentą. Užbaigtą ražinį buvo galima atsispausti popieriuje arba ant drobinio maišelio.

Edukacijos akimirkos:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2145223782276906&id=890182927781004

Ekskursijos „Vitražų ir freskų paieškos sakraliniuose objektuose“

Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos Meno skyrius kvietė dalyvauti nemokamose ekskursijose „Vitražų ir freskų paieškos sakraliniuose objektuose“.

I-oji ekskursija

Spalio 11 d., sekmadienį, 11 val. išvažiuojamoji ekskursija į Kūlpėnus ir Kalnalį.

- Kūlpėnų bažnyčioje apžiūrėjome Gražinos Oškinytės sukurtas Kryžiaus kelio stotis ir Broniaus Bružo sakralinius vitražus. Dalyvavo grafikė G. Oškinytė ir architektas Leonas Mardosas.
- Aplankėme Kalnalio bažnyčią (Bažnyčia su varpine 1997 m. registruotos nekilnojamojo kultūros vertybių registre).
- Pabaigai – kopėme į Kalnalio apžvalgos bokštą.

II-oji ekskursija

Spalio 13 d., antradienį, 16.30 val. organizuota II-oji ekskursija Klaipėdos Šv. Kazimiero bažnyčioje (Kretingos g. 60). Apžiūrėjome dailininko, Lietuvos vitražo grandio Kazio Morkūno erdvinį vitražą „Prisikėlęs Jėzus“, menininkės Eglės Valiūtės „Kryžius kelio stotis“. Ekskursiją vedė bažnyčios menininkas, architektas Adomas Skiežgelas ir bažnyčios klebonas - kunigas teol. lic. Rolandas Karpavičius.

Ekskursijų akimirkos:

Kūlpėnų bažnyčioje

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2170681523064465&id=890182927781004

[1004](#)

Kalnaliao bažnyčioje

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=890182927781004&set=a.2171434112989206>

Klaipėdos Šv. Kazimiero bažnyčioje

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2172602389539045&id=89018292778

[1004](#)

Edukacija „Vitražo transformacijos tekstilėje“

Spalio 14 d. 14 val. vyko dekoratyvinės dailės edukacija „Vitražo transformacijos tekstilėje“. Dailės pamoką vedė dizaineris Gintautas Stasiulis.

Edukacijos akimirkos:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2173543272778290&id=89018292778

[1004](#)

Virtuali knygų paroda „Lietuvos vitražo meistrai“

2020 m. Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka suskaitmenino daugiau nei penkiasdešimt Klaipėdos miesto ir Klaipėdos apskrities vitražų. Vieni jų – vis dar išlikę ir jais galima pasigrožėti, kiti – negrįžtamai sunaikinti. Bet net prie išlikusių vitražų retai rasime kūrėjų pavardes ir kūrinių metrikas. Todėl šioje virtualioje parodoje norime pristatyti Vakarų Lietuvos vitražų kūrėjus ir supažindinti su jais uostamiesčio visuomenę.

Virtuali knygų paroda:

<https://www.biblioteka.lt/lt/galerija/virtuali-knygu-paroda-lietuvos-vitrazo-meistrai>

Tekstinėje parodos dalyje – trumpa informacija apie kiekvieną kūrėją ir nuorodos į filmuotą, vaizdinę ar rašytinę medžiagą. Šioje parodoje taip pat pristatome dailės albumus bei monografijas, reprezentuojančias žymiausių Lietuvos vitražo meistrų kūrybą.

https://www.biblioteka.lt/images/Meno/Meno_nauji_pdf/Vitrazu_kurejai_g.pdf

Su suskaitmenintais vitražais galima suspažinti čia:

<http://www.biblioteka.lt/freskos/vitrazai/>

Dokumentinis filmas apie vitražus ir vitražų kūrėjus [„Vitražai Klaipėdos visuomeninių pastatų interjeruose: istorija ir dabartis“](#)

Žiniasklaidoje apie projektą:

Biblioteka kviečia į ekskursijas „Vitražų ir freskų paieškos sakraliniuose objektuose“

<https://www.manokrastas.lt/straipsnis/biblioteka-kviecia-i-ekskursijas-%E2%80%9Evitrazu-ir-fresku-paieskos-sakraliniuose-objektuose%E2%80%9C>

Nemokamose ekskursijose ieškos vitražų ir freskų

<https://www.atviraklaipeda.lt/2020/10/07/nemokamose-ekskursijose-ieskos-vitrazu-ir-fresku/>

Kviečia į nemokamas ekskursijas: pirmoji jau ši sekmadienį

<https://www.klaipedaassutavim.lt/naujienos/kultura/kviecia-i-nemokamas-ekskursijas-pirmoji-jau-si-sekmadieni>

Įspūdingi vitražai nušvito virtualioje galerijoje

<https://www.ve.lt/naujienos/kultura/kultura/ispudingi-vitrazai-nusvito-virtualioje-galerijoje-1838936/>

Monumentaliosios dailės ir vitražų paieškos – dar nebaigtos

<https://www.atviraklaipeda.lt/2021/03/03/monumentaliosios-dailės-ir-vitrazu-paieskos-dar-nebaigtos/>

*Projektą įgyvendino Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka
www.biblioteka.lt*